

Esimerkki. Halutaan tarkastella raja-arvoa

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 - 3x + 2}{x^2 + 2x - 3} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{p(x)}{q(x)}.$$

Huomataan, että $p(1) = 1^2 - 3 \cdot 1 + 2 = 0$ ja $q(1) = 1^2 + 2 \cdot 1 - 3 = 0$. Siis raja-arvo on "tyyppiä $0/0$ ". Siis välttämättä $p(x)$ ja $q(x)$ ovat jaollisia tekijällä $x - 1$. Tehdään jakaminen jakokulmassa:

$$\begin{array}{r} x-2 \\ x-1 \overline{) x^2 - 3x + 2} \\ \underline{-x^2 + x} \\ -2x + 2 \\ \underline{2x - 2} \\ 0 \end{array} \qquad \begin{array}{r} x+3 \\ x-1 \overline{) x^2 + 2x - 3} \\ \underline{-x^2 + x} \\ 3x - 3 \\ \underline{-3x + 3} \\ 0 \end{array}$$

Siis $p(x) = (x-1)(x-2)$.
Siis

Siis $q(x) = (x-1)(x+3)$.

$$\frac{p(x)}{q(x)} = \frac{(x-1)(x-2)}{(x-1)(x+3)} = \frac{x-2}{x+3} \rightarrow \frac{-1}{4},$$

kun $x \rightarrow 1$. Siis tarkasteltava raja-arvo on olemassa ja on $-1/4$.

Esimerkki. Halutaan laskea integraali

$$\int \frac{x^3 + 4x + 2}{x^2 + 2x - 3} dx.$$

Koska osoittaja on korkeampaa astetta, voidaan jakaa jakokulmassa:

$$\begin{array}{r} x-2 \\ x^2 + 2x - 3 \overline{) x^3 + 4x + 2} \\ \underline{-x^3 - 2x^2 + 3x} \\ -2x^2 + 7x + 2 \\ \underline{2x^2 + 4x - 6} \\ 11x - 4 \end{array}$$

Siis osamäärä on $x - 2$ ja jakojäännös on $11x - 4$. Saadaan

$$\frac{x^3 + 4x + 2}{x^2 + 2x - 3} = x - 2 + \frac{11x - 4}{x^2 + 2x - 3}.$$

Rationaalifunktion

$$\frac{11x - 4}{x^2 + 2x - 3}$$

nimittäjän nollakohdiksi saadaan toisen asteen yhtälön ratkaisukaavalla $x = 1$ ja $x = -3$. Siis voidaan tehdä osamurtokehitemä

$$\frac{11x - 4}{x^2 + 2x - 3} = \frac{A}{x - 1} + \frac{B}{x + 3}.$$

Kertomalla puolittain polynomilla $(x - 1)(x + 3)$ saadaan

$$11x - 4 = A(x + 3) + B(x - 1).$$

Tämän tulisi siis päteä kaikilla reaaliluvuilla x . Asetetaan $x = 1$, jolloin saadaan

$$7 = 4A, \quad A = \frac{7}{4}.$$

Toisaalta, asettamalla $x = -3$, saadaan

$$-37 = -4B, \quad B = \frac{37}{4}.$$

Siis

$$\begin{aligned} \int \frac{x^3 + 4x + 2}{x^2 + 2x - 3} &= x^2 - 2x + \frac{7}{4} \int \frac{1}{x - 1} dx + \frac{37}{4} \int \frac{1}{x + 3} dx \\ &= x^2 - 2x + \frac{7}{4} \ln|x - 1| + \frac{37}{4} \ln|x + 3| + C \end{aligned}$$